

1. Kõige otsesem viide tema välimusele pärineb Piiblis Jesaja raamatust: «Temas ei ole midagi ilusat ega majesteetlikku, et teda vaadata.» Briti Manchesteri ülikooli krimiantropoloogide arvates oli ta 155 – 167 sentimeetrit pikk ja kaalus 58 – 64 kilogrammi. Arvutijoonistusele vastavalt: lühike ja jässakas, mustade lokkis juuste ja habemega ning pruuni naha ja silmadega, kuigi maalidel on teda kujutatud modellivälimusega pikakasvulise mehena. **Nimi?**

2. Henri IV, esimene kuningas Bourbonide dünastiast Prantsuse troonil, abiellus 18.08.1572.aastal Marguarite de Valois`ga. Laulatus pidi toimuma Notre Dame katetraalis, aga kuningat ei lastud kirikusse sisse ja tseremoonia viidi läbi katetraaliesisel. Vihjeks: sama aasta 24.08. algas Pärtliöö veresaun. **Mis oli selle põhjuseks?**

3. 27.aprillil 1799 Milano lähisel Cassano d`Addas toimus lahing Venemaa/Austria 24500 mehelise ja Prantsusmaa 28000 mehelise väekontingendi vahel, mida juhtisid vastavalt Aleksander Suvorov ja Jean Moreau. Ajaloolise paradoksina on mõlemad väejuhid maetud mitte ainult ühte ja samasse linna vaid ka ühele ja samale tänavale. Kui teate, kas linna või tänavat, ei ole vastuse teist poolt raske leida. **Niisiis, linn ja tänav?** (mõlema teadmine annab 2p ja ühe teadmine vastavalt 1p).

4. Foto on tehtud 1906.aasta sõjaväelistel manöövritel Breslau lähisel Sileesias. Vasakul oleva mehe täisnimi oli Frederick William Victor Albert (1859 Berliin – 1941 Holland), oma ametis 1888-1918. Parempoolne mees (1874-1965 Suurbritannia) pälvis 29. aprillil 1925 I liigi 1. järgu Eesti Vabadusristi (keeldus vastu võtmast), 1953. aastal sai ta nii Nobeli kirjandusauhinna kui ka lorditiitli ning Sukapaela ordeni. **Kes on pildil? (mõlema teadmine annab 2p ja ühe teadmine vastavalt 1p).**

5. Kuulete Figaro aariat 1816.aastal valminud ooperist. 2 punkti, kui teate **ooperi nime ja heliloojat**, 1 punktiga piirdute, kui vastate õigesti ühe küsitavast.

6. 17.juulil 1975 püstitati Tallinnasse Balti jaama vastas olevasse parki skulptor Matti Variku 8m kõrgune monument – kolme Karjala graniidist plaatidega kaetud kaldtahuka vahele paigutatud hiiglaslikud pronksfiguuride grupid. Rahvasuus kutsuti “relvadega Moskva rongile” ja lisati, et on tegemist monumendiga, kus on kujutatud kõiki sellest sündmusest osavõtnuid. **Mis ajaloolisele sündmusele see monument oli pühendatud?** 2018.aastast asub see koloss Maarjamäe lossi taga koos teiste nõukoguaegsete monumentidega.

7. See uusklassitsilik hoone ehitati 1804–1809 (arhitekt Johann Wilhelm Krause).19.sajandi lõpus “kaunistati” ehitis sibulakuplite ja ortotoksete ristidega. **Mis hoone?**

8. Jaapani keeles kõlab numbrite 6-3-4 (六百三十四) kombinatsioon järgmiselt: "mu-sa-si". "Musashi" on ajalooline piirkond, mille piirides asub tänapäevane Tokyo. 2008.aastal alustati ehitamisega ja valmis 2012.aasta veebruariks. **Mis Tokyo ehitab vastab sellisele kirjeldusele?**

9. Krista Aru (Muldma) sünnikodu on Pagari küla, kus ta ka 1973.aastal lõpetas Pagari 8-klassilise Kooli. 2019.aasta 18.novembril esitles Krista Aru EÜS-i majas kaheköitelist monograafiat “..... - rahvajuht ja riigivanem I-II osa”. **Kellest Krista Aru nii mahuka(512+480 lk.) teose kirjutas?**

10. Kuulete 1972-1974 tegutsenud “Amor Triot”, mis andis sentimentaalsetele lookestele ironilise varjundi, omamoodi intellektuaalne kaverdamine. **Kes on need 3 musitseerivat näitlejat?**

(kolm õiget 2p ja kaks õiget nime 1p).

11. Pressivaenlast 2019.aastal ei valitud, kuigi seda on tehtud järjepidevalt 26 aasta jooksul. Selle "aunimetuse" saanute esikolmikus jagavad 2.-3.kohta presidendid L.G.Meri(1994.1999) ja T.H.Ilves(2010.2016) 2 nominatsiooniga. Kolmekordseks pressivaenlaseks aastatel 2004. 2009 ja 2013 on valitud markantne meediaärimees ja poliitik, keda Tartu Ülikoolis kutsuti hüüdnimega *Molekul*. Pildil vene ratsaväelase mundris 18.12.2003 TV3 saates Kahvel. Kes on olnud Eesti Vabariigis 3X pressivaenlane?

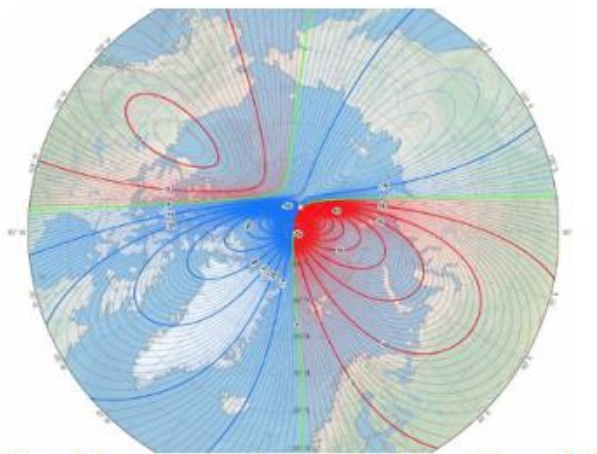

12. Limoniit on mineraal, mille keemiline koostis on $2\text{Fe}2\text{O}3 \cdot 3\text{H}2\text{O}$ ja seda käsitleti Metskülas juba 1.-2.saj. Ekr (V.Reimaa). Limoniit on helepruun kuni pruun, vahel ka kollakaspruun. Mis on Lõuna-Alutaguse muinasaja rikkusele aluse pannud limoniidi eestikeelne vaste?

13. USA Kongressi ülemkoda juhib Senati president: ta ei ole senaator ja tal ei ole hääleõigust, välja arvatud juhul, kui hääled jagunevad võrdselt. Kes on Ameerika Ühendriikide Kongressi Senati president? Küsitava põhitöökoha ja nime teadmine annab 2p, vastavalt pool vastust annab 1p.

14. Missugust geo-füüsilist nähtust kujutatakse allolevatel pildidel?

15. Koonus küsimus I vihje (3p)

2016.aastal lõpetas Tallinna loomaaed euroopa naaritsate Hiiumaal loodusesse lahtilaskmise programmi - on tekkinud looduslik asurkond. Naaritsate paljundusprogrammi genofondi mitmekesisuse tagamiseks liitutakse Hispaania ja alustatakse Saaremaa programmiga. Saareliste populatsioonide loomise idee pärineb Venemaalt Dmitri Ternovskilt, ja ta on selles olnud edukas. Millises saarestikus on kõige elujõulisem euroopa naaritsate populatsioon?

15. Koonus küsimus II vihje (2p)

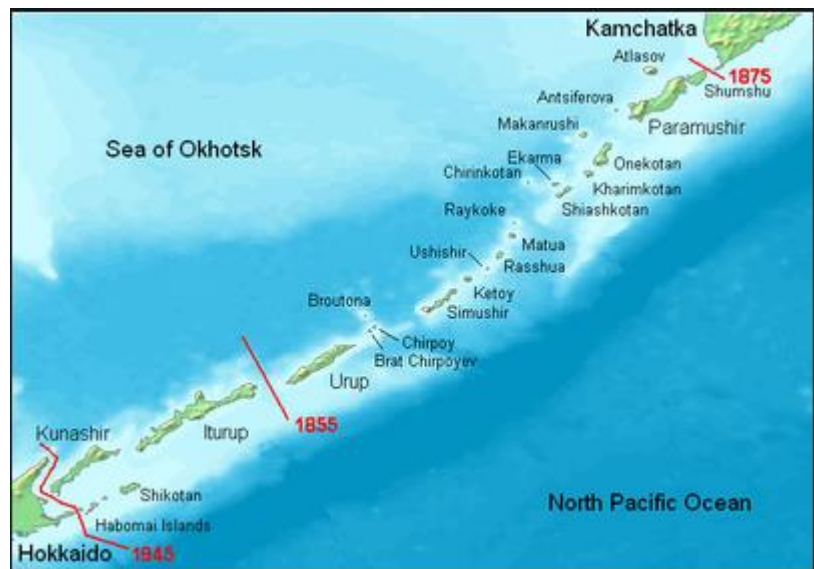

Küsitava saarestiku 2 suuremat saart on Iturup (6725km²) ja Kunashir (1550km²). Just nendele saartele asustati 1980.ndatel euroopa naarits: piisavalt kaugel mandrist, et välistada mingi sissetungi, aga samas ei ole euroopa naarits seal varem kunagi elanud. **Mis saarestik?**

Mäetaguse mälumänguturniiri 17.hooaja 3.voor
16/01/2020

15. Koonus küsimus III vihje (1p)

Küsitav on Kamtšatka poolsaarest Jaapani saarteni ulatuv saarestik, mis eraldab kumera kaarena Ohhoota merd Vaiksest ookeanist ja kuulub Venemaal Sahhalini oblastisse ja Jaapanis Hokkaidō prefektuuri. Venemaa on Jaapanile kuuluvad Iturupi saare, Kunashiri saare ja Väike-..... okupeerinud.

16. Möödunud aastal andis Suurbritannia Kuninglik Rahapada välja maailmakuulsa füüsiku Stephen Hawkingi 50-pennise mälestusmündi. **Mida kujutatakse stiliseeritult mündi reversil?**

17. Suveolümpiamängudel 1952.aastal korraldajad kinkisid ja pakkusid müügiks teatavat kolleksioneerimiseks mõeldud rahvuslikku külmrelva, mille kuju pärineb juba rauaeelsest ajastust. **Millist külmrelva?**

18. Šveitsi naiste teatevõistkonna hooaeg laskesuusatamises on olnud edukas. Võistkonda on kuulunud Elisa, Selina, Aita ja Lena. **Mis on nende perekonnanimed?** (2 õiget – 2 punkti ja 1õige eest ikka 1p).

19. NBA: Brooklyn Nets (1), Dallas Mavericks (1), Washington Wizards (1) ja G League Capital City Go-Go (1). Euroliigas: AKSK (1), Moskva obl. Himki (2) ja ASVEL Basket (1). Tšepionliigas: Anwil Wloclawek (1). VTB Ühisliigas: Avtodor (1), Tallinna Kalev (1), Permi Parma (1). **Mida näitavad sulgudes arvud loetletud korvpalliklubide järel?**

20. Ene-Liis Semper ja Tiit Ojasoo Thalia teatris Hamburgis tõid 2018. aastal lavale etenduse "Hans ja Grete". Näidend on vendade Grimmide muinasjutu "Hansuke ja Greteke" kontseptuaalne ümbertöötlus, mis kõneleb hirmust, lootusest, vaesusest ja liialdusest, kannibalismist ja surmast. **Näidendi teeb põnevaks selle muusikaliselt kujundanud ja ise ka osalev muusik. Kes?** Vihjeks muusikat. Pildil paremal koos Grete osatäitja Marie Jungiga.

21. Heliloojad Leo Normet ja Edgar Arro koos libretist Huko Lumetiga töid 1954.aastal Vanemuises lavale opereti, kus muuhulgas kõlasid ka alljärgnevad read:

Kes seal uhkelt hoiab ohjaotsi,
laulab lavalt, nii et saal on tumm?
See on Robin Hoodi ja Dubrovski
kõige noorem jünger -

Temast on Eestis tehtud ka kaks filmi 1929. ja 1994.aastal. Piltidel küsitav isik ja tema kehastused filmides.
Kes on see 1856 sündinud (surmaaeg teadmata) mees?

22. Kelle aadress on: 221b Baker St, Marylebone, London NW1 6XE, Suurbritannia ? (3 õige isiku nimetamine – 2p, 2 õiget – 1p).

23. Christopher Catesby(Kit).....on
26.12.1986 sündinud inglise näitleja ja tema
esisvanem Sir John..... (1560 –
1612), on mees, kes leiutas kuninganna
Elisabeth I jaoks vesitualeti. **Mis on kahe
kuulsuse ühine perekonnanimi?**

24. Eestlaste loomekollektiiv ZA/UM arendatud arvutimäng võitis mängumaailma auhinnagalal *The Game Awards* 4 suurt auhinda. Lisaks nimetas ajakiri *Time* selle kümnendi parimate arvutimängude top 10sse. Ajakiri *Time* nimetas mängu teoseks, mis on läbi immutatud minevikust, kuid suunaga tulevikku: “See on mäng, mis illustreerib, kuidas videomängud on kunst.”. **Mis nime see paljukiidetud mäng kannab?**

25. Veljo Tormise ilmselt kuulsaim teos on *Raua needmine*. **Kust pärineb aga selle tekst?** Tegemist on August Annisti tõlkega. Kui teate, millised suurteosed ta on tõlkinud, siis ei ole raske *Raua needmise* algteksti päritolu ära arvata. Sedapuhku kuulete Metsatõllu koos RAM-ga aastast 2006, et tekst meenuks.

26. Mis on Aserbaidzaani rahvuskala? Küsitav kala (*Abramis brama*) kuulub karpkalalaste sugukonda, omanimelisse perekonda koos valgesilma ja abakalaga. Väga laialdaselt levinud Kaspia merest Püreneedeni. Kuna Kaspia meri ja järvega seotud jõgikonnad on reostunud, ostavad aserid oma rahvuskala Eestist, eriti Peipsi järvest püütuid.

27. Habekakk (*Strix nebulosa*) on kaklaste sugukonda I kaitsekategooriasse kuuluv röövlind. Ta on väga suur öökull, kes on levinud kogu põhjapoolkeral. Teda on kutsutud erinevate nimedega: lapi kakk, kuusekakk, nõgikakk ja habemega kakk. Üks tema nimetus kajastub Eesti Vabariigi 100. aastapäevaks loodud filmi pealkirjas, ja ta on ka võtmetegelase rollis. Mis on habekaku paralleelnimi Anu Auna lavastatud filmis?

28. Mis nime kannab praegu elav suurim kaslane? Tegemist on hübriidliigiga, kus vangistuses olnud emast tiigrit ristati isase lõviga. Isase pikkus on kuni 3,5m ja raskeim praegu elavatest kaalub 400kg.

29. Prantsuse postimpressionistlik kunstnik (1864-1901) ja tema maal aastast 1890 *Tants Moulin Rouge's*. Kunstniku nimi?

30. Koonus küsimus I vihje (3p)

Kuulete Vello Orumetsa ja ansambel Laine esituses V. Lipandi meloodiale loodud laulu "Vana türklane". **Sõnade autori teadmine on õige vastus!** Küsitav oli Eesti luuletaja, eluaastad 1899-1945, alustas luuletajana 1921, kui teda avaldati koguteostes *Sang* ja *Bumerang*.

30. Koonus küsimus II vihje (2p)

Õppis 1923-1931 Tartu Ülikoolis, kuid stuudium jäi lõpetamata. Oli kirglik jalgpallur Eesti akadeemilise spordiklubi meeskonnas ja mitmekordne Eesti meister odaviskes. Roomas peetud üliõpilaste olümpiaadil tuli odaviskes esimeseks. Vabakutseline kirjanik Tartus ja 1938-41 Tallinnas Eesti Draamateatri dramaturg.
Kes?

*Mäetaguse mälumänguturniiri 17.hooaja 3.voor
16/01/2020*

30. Koonus küsimus III vihje (1p)

Saksa okupatsiooni ajal oli vangis Patarei vanglas 1941 - 1942 ja teemadest eelistas ühiskondlikku ebavõrdsust, loodus- ja reisimuljeid, sõjaolustikku. Tema tähtteoseks on peetud poeemi "Maakera pöördub itta". Igati sobilik nõukogude võimule ja tema nime järgi nimetati tänav uuslamurajoonis Mustamäel. **Luuletaja või tänava nimi?**